

دهه‌های خودساخته؛ بدعت جدید برای افراط در عزاداری / پیشنهاد دهه حسنیه!

ترویج افراط‌گرایی در عزاداری ائمه اطهار(ع) در سال‌های اخیر با پیدایش دهه‌های خودساخته، بدعت جدیدی است که اگر استمرار داشته باشد همه روزهای سال به روز عزا تبدیل می‌شود.

ترویج افراط‌گرایی در عزاداری ائمه اطهار(ع) در سال‌های اخیر با پیدایش دهه‌های خودساخته، بدعت جدیدی است که اگر استمرار داشته باشد همه روزهای سال به روز عزا تبدیل می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر، برگزاری دهه «حسنیه» پیشنهاد جدید حجت‌الاسلام فرحزاد است که در سالروز شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام (بنا بر نقل مشهور در هفتم صفر) در برخی رسانه‌ها منتشر شد. او که در کسوت مسئولیت ستاد احیای مراسم شهادت امام مجتبی(ع) صحبت می‌کرد دلیل این پیشنهاد را مظلومیت امام دوم شیعیان و کمرنگ بودن مراسم ولادت و شهادت آن بزرگوار ذکر کرد.

بررسی ریشه دهه‌های خودساخته مشخص می‌کند که دهه‌های محسنیه، باقریه، صادقیه، کاظمیه، مسلمیه و حتی عاشورای شمسی هم با پشتوانه این گونه نظرها - که ممکن است از روی دلسوزی باشد- پدید آمدند؛ دهه‌هایی که اگر همین طور ادامه یابند، روزهای عزا بر روزهای سال پیشی می‌گیرند.

واقعیت این است که مرجعیت دینی شیعه و علمای هوشیار، سال‌هاست با در نظر گرفتن پیامدهای منفی آسیب‌های عزاداری در تضعیف فرهنگ شیعه، در مورد کیفیت عزاداری هشدارهای صریح دادند و به واسطه رهنمودهای این بزرگان، بسیاری از آسیب‌های عزاداری کمرنگ شده، اما به موازات پذیرش این نصیحت‌های سودمندانه توسط جامعه و تشکلهای دینی، آسیب مهم دیگری پیرامون افراط در کمیت عزاداری در جامعه سر بر آورد.

اینکه در سالروز شهادت ائمه، مراسمی برای بیان مصیبت‌ها و مظلومیت‌های امامان معصوم برگزار شود و سخنوران به ترویج آموزه‌های رفتاری آن بزرگواران بپردازند، امری لازم و مورد قبول است، اما آیا با توجه به سفارش‌های بسیاری که از سوی ائمه اطهار به عزاداری برای حضرت سیدالشهدا(ع) شده است، دهه‌سازی‌ها و به راه انداختن کاروان‌های عزا در سالروز شهادت سایر ائمه موجب کمرنگ شدن عاشورای حسینی نمی‌شود؟

استمرار عزاداری فقط برای امام حسین(ع)

حجت‌الاسلام عباس اسکندری، مدیرکل تبلیغات اسلامی استان قم معتقد است که عزاداری برای امام حسین(ع) مورد تاکید ائمه اطهار است، بنابراین هر چیزی که مسئله عاشورا را تحت الشعاع قرار دهد، منطبق با روایات اهل بیت علیهم السلام نیست. وی در گفتگو با مهر اعلام کرد: تنها برای حضرت سیدالشهدا(ع) عزاداری تاکید شده، چون عزاداری برای مظلومیت امام حسین(ع) و اسارت آل الله به معنای اعتراض به تقدیر الهی و حسرت از دنیارفتن ایشان نیست، بلکه حسرت از همراهی نکردن با جریان حق در کربلا و اعتراض در مقابل جنایت‌های جریان باطل و یزیدیان تاریخ است.

حجت‌الاسلام اسکندری افزود: استمرار عزاداری، حتی برای پیامبر عظیم الشان اسلام، حضرت امیرالمومنین و حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها مطرح نشده است. البته این بدان معنا نیست که نسبت به بزرگداشت ائمه اطهار و ترویج روش زندگی آن بزرگواران غفلت شود، بلکه در طول سال باید به اهل بیت عصمت و طهارت عرض ارادت داشته باشیم.

دهه‌های پیاپی زمینه‌ساز رویگردانی از عزاداری

درست است که عزاداری برای اهل بیت در ایام غیر از محرم و صفر، خلاف شرع نیست، اما بیم آن می‌رود که دهه‌سازی و واجب و حرام کردن‌ها به بدعت در عزاداری دامن زند و چه بسا گسترش و تبلیغ این دهه‌ها، مردم را در دوراهی افراط و تفریط قرار دهد و عده‌ای ناآگاه که اطلاعی از مسیر اعتدال ندارند یکی از این دو مسیر را دنبال کنند.

این خطر مهم را چندی پیش آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی به خوبی هشدار داد و ترویج دهه‌های پیاپی عزاداری را زمینه‌ساز رویگردانی جامعه از عزای اهل بیت علیهم السلام دانست.

این مرجع تقلید گفت: «همین طور پشت سر هم دهه درست‌کردن، توسط جامعه قابل پذیرش نیست و به مرور زمان زمینه انکار مجموعه عزاداری‌ها را به وجود می‌آورد. افراط در عزاداری‌ها به تفریط می‌انجامد.»

«حدیث خاصی راجع به مدت زمان عزاداری‌ها وجود ندارد. از نظر شرعی هتک حرمت عزای اهل بیت علیهم السلام خلاف شرع است، اما این که چه کاری هتک حرمت است را خود افراد باید تشخیص بدهند. عقیده ما درباره اینکه آیا شادی در ایامی غیر از روز شهادت، موجب هتک حرمت می‌شود یا خیر، حجت نیست بلکه تشخیص این موضوع برعهده عرف است. جامعه مشخص می‌کند تا چه زمانی باید عزا نگه داشته شود.»

افراط در عزاداری زمینه هتک حرمت را فراهم می‌کند

آیت‌الله شبیری زنجانی با ابراز نگرانی از اینکه عده‌ای امروزه با افراط در عزاداری‌ها زمینه هتک حرمت را فراهم می‌کنند، افزود: «این افراد در این زمینه مسئولند. آیا واقعا کسی که مدعی محب اهل بیت علیهم السلام بودن است موظف به چنین کارهایی است؟! امروزه برخی منبری‌ها و بعضی مداح‌های بی‌تقوا حرف‌های بی‌سند و مجالس بی‌سندی را ترویج می‌کنند. نظر عرف، پس

از ترویج آن در جامعه، ممکن است به اینکه هر گونه مجلس شادی در این ایام، هتک حرمت باشد تغییر کند. البته در این صورت موضوع هتک حرمت محقق است و افراد هم شرعا موظفند هتک حرمت نکنند ولی آیا ما باید دنبال این باشیم که آنقدر در اذهان مردم بعضی از مصادیق را به عنوان هتک عزاداری مطرح کنیم و آن را تبلیغ کنیم تا واقعا عرف آن را هتک بداند؟ آیا شرع چنین سفارشی به ما کرده است؟»